

Sygn. akt: I C 508/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Rafał Chrzczonowski
Protokolant:	St. sekr. sądowy Bogusława Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013 r. w Przasnyszu na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni (...) w W.

w likwidacji

przeciwko H. K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

powództwo oddała.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 7 października 2014r. w sprawie I Ca 197/14 na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 18 grudnia 2013r sygn. akt. I C 508/13

Orzeka:

Oddała apelację.

Sygn. akt: I C 508/13

UZASADNIENIE

Powód Spółdzielnia (...) z siedzibą w W. w likwidacji wnosił o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, sygn. akt IIC 349/11 z dnia 13 marca 2012r. W uzasadnieniu pozwu podnosił, że między nim a pozwaną H. K. toczył się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa proces o zapłatę kwoty 24000 złotych z tytułu wypłaty udziałów Spółdzielni, zakończony wyrokiem z dnia 13 marca 2012r., uwzględniającym w całości żądanie powoda. Na żądanie wierzyciela Sąd nadał klauzulę wykonalności. Wierzyciel złożył u Komornika Sądowego P. W. w P. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi. Zawiadomieniem z dnia 7 marca 2013r. Komornik poinformował o wszczęciu egzekucji i wezwał Spółdzielnię do zapłaty. Powód domaga się pozbawienia wykonalności wyroku w sprawie II C 349/11 na tej podstawie, że wiarygodność z ww. orzeczenia sądowego dotycząca wypłaty udziałów może być, zgodnie z art. 125 § 3 Prawa spółdzielczego, uregulowana jedynie po spłaceniu wszystkich należności finansowych Spółdzielni. Zgodnie z tym przepisem, z kwot pozostałych po spłaceniu wszystkich należności i po złożeniu do depozytu sądowego sum całkowicie zabezpieczających należności sporne lub niewymagalne, dokonuje się stosunkowej wypłaty udziałów. Wypłaty tej nie można dokonać przed upływem 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywającego wierzycieli. Na spółdzielni, w związku z procesem likwidacji, ciąży ustawowy obowiązek uregulowania wszystkich należności finansowych, jakie posiada, a

następnie wypłacenia udziałów członkom. W identycznych sprawach Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa oddalił powództwo. Wierzytelność przysługująca pozwanej jest ujęta na liście wierzytelności likwidacyjnych Spółdzielni, a jej zaspokojenie nastąpi po uregulowaniu finansowych wierzytelności Spółdzielni. Uregulowanie wierzytelności z tytułu przedmiotowego tytułu wykonawczego byłoby niesprawiedliwe w stosunku do pozostałych udziałowców oraz narażałoby pozostałych wierzycieli na uszczuplenie i otworzyłoby drogę do ewentualnych roszczeń wobec Likwidatora lub Spółdzielni. W związku z tym na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 kpc powód wnosił, jak w petitum.

Pozwana wносиła na rozprawie o oddalenie powództwa. Podnosiła, że miała otrzymać udziały w ratach, ale ich nie dostała. Wszyscy pracownicy, którzy odchodzili przed likwidacją, dostali spłatę. Był kupiec majątku, ale prezes się nie zgodził. Wyjaśniała też, że z tych 24000 złotych do tej pory nic nie otrzymała.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 13 marca 2012r. w sprawie IIC 349/11 Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie zasądził od Spółdzielni (...) z siedzibą w W. w likwidacji na rzecz H. K. kwotę 24000 złotych tytułem wypłaty udziałów w przedmiotowej Spółdzielni.

Po zaopatrzeniu tego wyroku w klauzulę wykonalności, dnia 5 marca 2013r. H. K. złożyła wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Przasnyszu P. W.. Pismem z dnia 7 marca 2013r. Komornik powiadomił dłużnika o wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Dotychczas nie została jednak wyegzekwowana żadna kwota.

Przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa w Warszawie zawisła również sprawa IIC 330/11 z powództwa innego członka Spółdzielni (...) z siedzibą w W. – T. T. o zapłatę z tytułu wypłaty udziałów. Na rozprawie 12 października 2011r. strony zawarły ugodę, w której oświadczyły, iż powodowi przysługuje względem strony pozwanej wierzytelność w wysokości 27562,30 złotych z tytułu zwrotu udziałów, którą strona pozwana uznała i wciągnęła na listę zobowiązań spółdzielni i którą zobowiązała się wypłacić powodowi po zakończeniu postępowania likwidacyjnego zgodnie z art. 125 ustawy z dnia 16 września 1982r. prawa spółdzielczego. W związku z zawarciem ugody Sąd umorzył postępowanie prawomocnym postanowieniem z dnia 12 października 2011r.

Natomiast w sprawie IIC 338/11, z powództwa J. J. przeciwko Spółdzielni (...) z siedzibą w W. w likwidacji o zapłatę z takiego samego tytułu Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie wyrokiem z dnia 25 października 2011r. zasądził kwotę 3200 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 25 września 2009r. do dnia zapłaty. Wskutek apelacji pozwanego od tego wyroku Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2012r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: dokumentów zawartych w aktach IIC 349/11 Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie: wyrok z 13.03.2012r. (k. 53), postanowienie z 23.10.2012r. (k. 89), dokumentów zawartych w aktach IIC 330/11 Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie: protokół rozprawy z 12.10.2011r. (k. 47), postanowienie z 12.10.2011r. (k. 49), dokumentów zawartych w aktach IIC 338/11 Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie: wyrok z 25.10.2011r. (k. 40), wyrok z dnia 1.08.2012r. (k. 76), dokumentów zawartych w aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Przasnyszu P. W. w sprawie Km 915/13: wniosek egzekucyjny z 5.03.2013r. (k. 7), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k. 4).

Sąd zważył, co następuje:

Wskazany wyżej stan faktyczny był między stronami bezsporny, w takim stanie faktycznym zaś powództwo było bezpodstawne i podlegało oddaleniu.

Przesłanki pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wyczerpująco określa art. 840 § 1 pkt 1 - 3 kodeksu postępowania cywilnego (dalej kpc). W niniejszej sprawie powód, domagając się pozbawienia wykonalności wyroku sądowego, powoływał się na punkt 1 wskazanego przepisu. W ocenie Sądu – całkowicie nietrafnie. Uzasadniając

swoje żądanie powód argumentował, że wierzytelność z przedmiotowego orzeczenia sądowego, dotycząca wypłaty udziałów członkowi Spółdzielni, może być, zgodnie z art. 125 § 3 Prawa spółdzielczego, uregulowana jedynie po spłaceniu wszystkich należności finansowych Spółdzielni. Argumentacja ta zasadniczo wpisuje się w treść art. 840 § 1 pkt 1 kpc, który przewiduje możliwość kwestionowania istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym w celu pozbawienia go wykonalności. Należy mieć jednak na względzie, że tytułem wykonawczym jest tu prawomocny wyrok sądowy, który z mocy art. 365 § 1 kpc wiąże nie tylko strony i sąd, który go wydał, lecz także inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby. Wyróżnienie tego rodzaju tytułów wykonawczych wynika także z samego art. 840 § 1 pkt 1 kpc. Mając na względzie treść wskazanych uregulowań, należy wykluczyć możliwość domagania się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku sądowego z powołaniem się na te same przesłanki, które stanowiły bądź mogły (czy powinny) stanowić podstawę rozstrzygnięcia zawartego w tym wyroku. A przecież w momencie wydania wyroku w sprawie z powództwa H. K. o wypłatę udziałów Spółdzielnia była już postawiona w stan likwidacji, obowiązywał też oczywiście przepis prawa spółdzielczego przytoczony przez powoda. Treść wydanego w tych okolicznościach orzeczenia obejmuje natomiast bezwarunkowy i bezterminowy obowiązek zapłaty wskazanej tam kwoty. Argumentacja powoda w niniejszej sprawie stanowi zaś w istocie polemikę z takim rozstrzygnięciem i zmierza – uwzględniając treść żądania pozwu – do trwałego pozbawienia skutków tego prawomocnego wyroku, mimo, że stan faktyczny i prawny sprawy nie uległ jakimkolwiek zmianom. Powództwo opozycyjne nie może prowadzić do ponownego, merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2013r. w sprawie VIACa 1689/12, LEX nr 1362956). Tymczasem można odnieść wrażenie, że tego oczekiwał powód w niniejszej sprawie. Charakter argumentów przytoczonych w uzasadnieniu pozwu właściwy jest dla merytorycznego postępowania zakończonego wydaniem przedmiotowego wyroku. W wypadku ich uwzględnienia przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, ewentualnie Sąd odwoławczy – powinny one skutkować oddaleniem powództwa H. K. jako przedwczesnego – podobnie, jak to miało miejsce w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie VCa 1373/12. Argumenty te nie mogłyby natomiast podlegać rozpoznaniu w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności. Z uwagi zaś na wskazaną wyżej prawomocność materialną wyroków sądowych, nie uzasadniają one także pozbawienia wykonalności przedmiotowego wyroku w sytuacji, gdy jego treść nie zawiera żadnych ograniczeń co do możliwości domagania się zasądzonej nim kwoty, a w szczególności wynikającej z kolejności ustalonej przepisami art. 125 § 1 – 3 prawa spółdzielczego. Z tych względów powództwo, jako bezpodstawne, należało oddalić, co też uczyniono w sentencji.

Biorąc powyższe pod uwagę, jedynie na marginesie zwrócić można jeszcze uwagę, że treść art. 125 Prawa spółdzielczego wcale nie wyłącza możliwości prowadzenia egzekucji przeciwko spółdzielni znajdującej się w stanie likwidacji, w tym również egzekucji wypłaty udziałów członkowi spółdzielni. Omawiana regulacja – inaczej, niż choćby przepisy prawa upadłościowego – zupełnie nie odnosi się do postępowań sądowych czy egzekucyjnych zmierzających do realizacji wierzytelności względem spółdzielni w likwidacji (zobacz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1993r. w sprawie III CZP 123/93, opubl. w: OSNC 1994/4/70). Jeśli już zatem członek spółdzielni uzyskał prawomocny wyrok sądowy, zasądzający na jego rzecz – bez żadnych ograniczeń – określoną kwotę tytułem wypłaty udziałów od spółdzielni znajdującej się w likwidacji, to naturalną konsekwencją tego jest również możliwość wszczęcia egzekucji w celu przymusowej realizacji tego obowiązku.

Z kolei wyrok pozbawiający wykonalności tytuł wykonawczy uniemożliwia prowadzenie egzekucji na podstawie takiego tytułu w części uwzględniającej powództwo. Zatem uwzględnienie żądania powoda sprawiłoby, że pozwana nie mogłaby już nigdy skorzystać z przedmiotowego tytułu wykonawczego i go zrealizować w drodze egzekucji, nawet w sytuacji, gdy ziściłyby się już przesłanki z art. 125 § 3 prawa spółdzielczego. Nie mogłaby też wnieść ponownie powództwa o wypłatę udziałów ze względu na powagę rzeczy osądzonej między stronami. W stanie faktycznym niniejszej sprawy dodatkowo przemawiało to za oddaleniem powództwa.

/-/ SSR R. Chrzczonowski